

1 U4: Vi må vurdere kjernekraft

2 Det grønne skiftet er i gang, og med det den store elektrifiseringa av norsk energiforbruk.
3 Skal vi erstatte all bruk av olje og gass i Norge, må vi nesten tredoble kraftproduksjonen. I
4 dag satser vi på vind- og solkraft. Hvor havvind, den aller dyreste strømmen, er håpet for
5 framtida. Men vind- og solkraft har to store problemer. For det første er de «ikke-regulerbare»
6 noe som gjør at vi ikke kan velge når vi produserer strøm. Det betyr at vi må ha annen
7 kraftproduksjon som dekker behovet når det er mørkt og vindstille. Og vi kan ikke bygge stort
8 mer vannkraft i Norge. I tillegg brukes vannkrafta og vannmagasinene til å stabilisere
9 produksjonen når vinden og sola produserer. Det betyr at vi ikke har nok kraft til å dekke
10 behovet på en kald, mørk og stille dag.

11 Det andre problemet er mer teknisk. Nettet fungerer slik at man alltid må ha en svingning i
12 strømmen, 50 Hz, for ikke å ødelegge elektrisk utstyr både i forbruk og produksjon. Store
13 kraftverk, som vannkraft (i Norge), kullkraftverk og kjernekraft har synkrone generatorer som
14 holder balansen slik at ikke svingningsraten går ned eller opp. Det har ikke vindkraft. Det har
15 asynkrone generatorer som bare kan levere den samme svingning som de allerede ser i
16 nettet, og det forverrer ustabiliteter. Solkraft har små invertere som ikke klarer å synkroniser
17 nettet.

18 I Sør-Sverige har de brukt kjernekraftverkene til å holde denne balansen. Men siden de har
19 lagt ned ca. halvparten av kjernekraftproduksjonen og bygget ut massivt med vindkraft er de
20 nå ifølge ENTSO-E, det europeiske samarbeidet mellom transmisjonsnettoperatører hvor
21 Statnett er med, den regionen i Europa med lavest forsyningssikkerhet. Bak Kroatia, Bosnia,
22 Bulgaria og Romania. Det er faktisk så ille at det påvirker oss i Norge, siden
23 overføringskablene fra nord til sør i Sverige går på redusert kapasitet fordi de trenger større
24 sikkerhetsmarginer. Det fører til at vi ikke får overført strøm mellom sør- og Nord-Norge
25 gjennom kablene i Sverige. Og med det, høyere kraftpriser og mindre tilgjengelig kraft for ny
26 grønn industri. Er det virkelig slik kraft vi skal bygge mest av?

27 Ny, grønn industri. Kjerneoppgaven i det grønne skiftet, og SVs hovedstrategi for å nå
28 klimamålene, skape nye arbeidsplasser og å få ned utslipp. Og det som det satses på av
29 industri i Østfold. Østfold mangler ledningsnett for å kunne få nok kraft levert til denne nye
30 industrien. Statnett har i mange år prioritert å bygge kabler til kontinentet og til Storbritannia.

31 Selv om vi skulle fått bygget disse kablene er det ikke sikkert at vi får tilgang på kraft. I dag er
32 det «førstemann til mølla» som gjelder, og Statnett får ikke lov å prioritere grønn industri. Men
33 selv om de kunne det, hva tilsier at våre industriområder er de som får krafta? Det er grønne
34 prosjekter i hele landet.

35 Derfor bør Østfold SV vurdere å støtte utredning av kjernekraft, med mål om utbygging, på
36 industriområdene i fylket. Arealene står allerede klare. Kjernekraft er den tryggeste formen for
37 kraftproduksjon i antall døde og skadede per produsert kilowatttime, og har like små utslipp,
38 sammenliknet med fornybar produksjon. Og kortreist strøm har minst tap i nettet.

39 Østfold har i mange tiår hatt Norges fremste kompetanse på kjernekraft. Det kan vi igjen få.
40 Det vil tiltrekke seg ingeniører og tilhørende kompetanse til regionen. Det er eneste måte å
41 trekke Østfold ut av oljeskygga.

42 Østfold SVs årsmøte oversender uttalelsen til SVs arbeidsprogramkomité for å vurdere å
43 endre politikk på området.

44 **Forslagsstiller:**

45 Indre Østfold SV